

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul VI — Nr. 259

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Joi, 15 septembrie 1994

SUMAR

	<u>Pagina</u>
DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE	
Decizia nr. 6 din 26 ianuarie 1994	1—3
Decizia nr. 40 din 4 mai 1994	3—4
★	
Decizia nr. 34 din 27 aprilie 1994	4—5
Decizia nr. 79 din 14 iulie 1994	5—6
★	
Decizia nr. 32 din 13 aprilie 1994	7—9
Decizia nr. 42 din 4 mai 1994	9—10
Decizia nr. 59 din 18 mai 1994	10—13
Decizia nr. 71 din 5 iulie 1994	13—15

DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 6

din 26 ianuarie 1994

Miklós Fazakas — președinte
Viorel Mihai Ciobanu — judecător
Ioan Muraru — judecător
Constantin Burada — magistrat-asistent

Completul de judecată, convocat potrivit art. 24 alin. (2) din Legea nr. 47/1992, constată următoarele :

Prin Încheierea din 9 noiembrie 1993, pronunțată în Dosarul nr. 1676/1993, Tribunalul Sibiu a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 14 și art. 15 din Legea nr. 32/1991 privind impozitul pe salarii, în vigoare de Asociația de locatari Parcul Tineretului nr. 1 Sibiu, care consideră că aceste dispoziții sunt contrare art. 21 din Constituție, care consacră accesul liber la justiție.

În fapt, se arată că, în cadrul unui control efectuat la asociația de locatari în data de 7 ianuarie 1993 de către Direcția generală a finanțelor publice și controlului financiar de stat Sibiu, s-a constatat că nu s-a calculat în mod corect impozitul pentru îngrijitoarea Anglița Virginia, diferența fiind de 2.385 lei, pentru care s-au calculat penalități de întârziere în sumă de 364 lei. Împotriva procesului-verbal au declarat contestație atât asociația de locatari, în temeiul art. 13 din Legea nr. 30/1991, cât și îngrijitoarea, în temeiul art. 14 și art. 15 din Legea nr. 32/1991.

Contestația asociației de locatari a fost respinsă de către Ministerul Finanțelor, iar contestația îngrijitoarei, de Direcția generală a finanțelor publice și controlului financiar de stat Sibiu. Împotriva soluției

Ministerului Finanțelor, asociația de locatari se adresează Judecătoriei Sibiu, întemeindu-se pe prevederile art. 13 din Legea nr. 30/1991. Ministerul Finanțelor, prin întâmpinare, solicită respingerea acțiunii pe baza a două excepții: întemeierea cererii asociației de locatari pe prevederile Legii nr. 30/1991 este nelegală, deoarece cererile referitoare la stabilirea impozitelor se rezolvă de către organele prevăzute de legea specială, adică Legea nr. 32/1991, și, deci, în baza acesteia, instanțele judecătorești nu sunt competente; asociația de locatari, în baza Legii nr. 32/1991, nu are calitate procesuală activă, deoarece art. 14 din această lege se referă numai la salariați. Judecătoria Sibiu și-a însușit punctul de vedere al Ministerului Finanțelor și prin Sentința civilă nr. 4.198 din 28 iunie 1993 a respins acțiunea asociației de locatari.

Sentința Judecătoriei Sibiu a fost atacată cu recurs, iar în fața tribunalului s-a invocat excepția de neconstituționalitate cu privire la art. 14 și art. 15 din Legea nr. 32/1991.

Tribunalul Sibiu, în încheierea de sesizare, apreciază și el că, față de dispozițiile art. 21 din Constituție, prevederile atacate din Legea nr. 32/1991 sunt neconstituționale.

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ,

luând act de excepția invocată, de susținerile recurenței și de poziția Tribunalului Sibiu, de prevederile art. 13 din Legea nr. 30/1991 și ale art. 14 și art. 15 din Legea nr. 32/1991, precum și de dispozițiile art. 21 și art. 144 lit. c) din Constituție și ale Legii nr. 47/1992, reține următoarele:

În art. 14 din Legea nr. 32/1991 se precizează că împotriva modului în care se aplică prevederile legii de către persoanele fizice sau juridice la care sunt angajați, salariații se pot adresa cu plângere direct acestora, iar dacă sunt nemulțumiți de decizie, pot face, potrivit art. 15 din aceeași lege, contestație la direcția generală a finanțelor publice și controlului financiar de stat, iar împotriva deciziei direcției, apel la Ministerul Finanțelor, soluția acestuia fiind definitivă.

Pe de altă parte, potrivit art. 21 alin. (1) din Constituție „orice persoană se poate adresa justiției pentru apărarea drepturilor, a libertăților și a intereselor sale legitime”, iar în alin. (2) se dispune că „nici o lege nu poate îngădi exercitarea acestui drept”.

Principiul accesului liber la justiție nu este contrazis de existența unor organe de jurisdicție specializate, în afara sistemului instanțelor judecătorești, dar fiindcă, potrivit art. 125 alin. (1) din Constituție, „justiția se realizează prin Curtea Supremă de Justiție și prin celelalte instanțe judecătorești stabilite de lege”, este necesar ca după epuizarea acestor căi speciale de jurisdicție să se asigure, în condițiile legii, și accesul la instanțele judecătorești. Legile adoptate după intrarea în vigoare a Constituției din 1991 sunt ținute de acest principiu, iar cele anterioare noii Constituții, dacă nu

țin seama de el, sunt neconstituționale, potrivit art. 150 alin. (1) din Constituție. O atare soluție a fost consacrată deja de Curtea Constituțională prin deciziile nr. 34/1993 și nr. 35/1993, publicate în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 144 din 1 iulie 1993, și, respectiv, nr. 218 din 6 septembrie 1993.

Raportând această problemă la textele invocate în speță se constată următoarele:

a) art. 13 din Legea nr. 30/1991 privind organizarea și funcționarea controlului financiar și a Gărzii financiare, deși anterioară Constituției, prevede în mod expres că decizia de soluționare a Ministerului Finanțelor poate fi atacată la organele judecătorești competente. În privința stabilirii organului judecătorec competent, atât doctrina cât și instanța supremă, prin Decizia nr. 90 din 16 martie 1992, s-au pronunțat în sensul că este vorba de Secția de contencios administrativ a Curții Supreme de Justiție, în temeiul art. 4 din Legea contenciosului administrativ nr. 29/1990;

b) art. 14 și art. 15 din Legea nr. 32/1991 privind impozitul pe salarii stabilesc care sunt căile de atac în sistemul jurisdicției administrative. Aceasta însă nu înseamnă că accesul la justiție este interzis, deoarece Curtea Constituțională, prin Decizia nr. 34 din 24 iunie 1993, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 144 din 1 iulie 1993, a constatat, în temeiul art. 150 alin. (1) din Constituție, abrogarea excepției prevăzute de art. 4 din Legea nr. 29/1990, referitoare la art. 3 din aceeași lege, și, deci, este posibil accesul la justiție și în materie de impozite și taxe. Așa fiind, precizarea din art. 15 al Legii nr. 32/1991 referitoare la caracterul definitiv al deciziei Ministerului Finanțelor are numai înțelesul că, în cadrul jurisdicției administrative, nu mai există o altă cale de atac și deci accesul la justiție este asigurat prin recursul la Curtea Supremă de Justiție, prevăzut de art. 4 din Legea nr. 29/1990.

La data invocării excepției de neconstituționalitate (9 noiembrie 1993), Curtea Constituțională se pronunțase prin decizie definitivă asupra abrogării excepției prevăzute de art. 4 din Legea nr. 29/1990 în materie de impozite și taxe, astfel încât accesul la justiție era și este asigurat. Din moment ce dispoziția care încheia accesul la instanțele judecătorești a fost abrogată, prevederile art. 14 și art. 15 din Legea nr. 32/1991 nu mai apar ca neconstituționale, deoarece legiuitorul, din considerente de operativitate, tehnicitate sau economizate, poate stabili o jurisdicție administrativă prealabilă celei judecătorești. În aceste condiții și față de dispozițiile art. 145 alin. (2) din Constituție, potrivit cărora deciziile Curții Constituționale sunt obligatorii, Tribunalul Sibiu ar fi trebuit să-și decline competența în favoarea Curții Supreme de Justiție.

Față de această situație și observând și valoarea obiectului litigiului de fond (2.385 lei + 364 lei), Curtea, în unanimitate, a decis să rezolve excepția fără citarea părților.

Având în vedere considerentele expuse, văzând și dispozițiile art. 145 alin. (2) din Constituție și ale art. 24 alin. (2) și art. 25 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, în unanimitate,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Constată că, potrivit Deciziei Curții Constituționale nr. 34/1993, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 144 din 1 iulie 1993, s-a abrogat, în temeiul art. 150 alin. (1) din Constituție, excepția prevăzută în art. 4 din Legea contenciosului administrativ nr. 29/1990, referitoare la art. 3 din aceeași

lege și accesul la justiție este astfel asigurat în ipotezele avute în vedere de art. 14 și art. 15 din Legea nr. 32/1991 și, prin urmare,

Respinge ca vădit nefondată excepția de neconstituționalitate vizând art. 14 și art. 15 din Legea nr. 32/1991, invocată de Asociația de locatari Parcul Tineretului nr. 2 Sibiu, în Dosarul nr. 1676/1993 aflat pe rolul Tribunalului Sibiu.

Cu recurs în termen de 10 zile de la comunicare.

Pronunțată astăzi, 26 ianuarie 1994.

PREȘEDINTE,
Miklós Fazakas

Magistrat-asistent,
Constantin Burada

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 40

din 4 mai 1994

Vasile Gionea	— președinte
Mihai Constantinescu	— judecător
Antonie Iorgovan	— judecător
Florin Bucur Vasilescu	— judecător
Victor Dan Zlătescu	— judecător
Raul Petrescu	— procuror
Constantin Burada	— magistrat-asistent

Pe rol soluționarea recursului formulat de Asociația de locatari Parcul Tineretului nr. 2 Sibiu, împotriva Deciziei nr. 6 din 26 ianuarie 1994 a Curții Constituționale.

La apelul nominal au lipsit părțile.

Magistratul-asistent referă că procedura de citare este legal îndeplinită, iar recurentul a solicitat judecarea în lipsă, la pronunțarea deciziei urmând a fi avute în vedere concluziile scrise depuse.

Recursul fiind în stare de judecată, președintele completului de judecată acordă cuvântul procurorului.

Reprezentantul Ministerului Public pune concluzii de respingere a recursului deoarece decizia atacată nu este criticată pe fond, din hotărârea respectivă rezultând posibilitatea atacării în justiție a soluției Ministerului Finanțelor, pronunțată în temeiul art. 14 și art. 15 din Legea nr. 32/1991, ceea ce corespunde celor solicitate de reclamantă.

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ,

examinând decizia atacată, motivul de recurs invocat, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile reprezentantului Ministerului Public, dispozițiile Legii nr. 32/1991, precum și ale Legii nr. 47/1992, reține următoarele :

Prin Decizia nr. 6 din 26 ianuarie 1994, potrivit art. 24 alin. (2) din Legea nr. 47/1992, s-a respins ca vădit nefondată excepția de neconstituționalitate vizând art. 14 și art. 15 din Legea nr. 32/1991 privind impozitul pe salarii, invocată de Asociația de locatari Parcul Tineretului nr. 2 Sibiu, în Dosarul nr. 1676/1993 aflat pe rolul Tribunalului Sibiu. Pentru a pronunța această soluție, s-a reținut prin dispozitiv că, prin Decizia Curții Constituționale nr. 34/1993, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 144 din 1 iulie 1993, s-a constatat abrogată, în temeiul art. 150 alin. (1) din Constituție, excepția prevăzută în art. 4 din Legea contenciosului administrativ nr. 29/1990, referitoare la art. 3 din aceeași lege și accesul la

justiție este astfel asigurat în ipotezele avute în vedere de art. 14 și art. 15 din Legea nr. 32/1991.

Împotriva acestei decizii, deși și-a exprimat acordul cu soluția adoptată, reclamanta a declarat totuși recurs, susținând că se impunea să se constate prin dispozitiv că prevederea din art. 15 al Legii nr. 32/1991, potrivit căreia „soluția dată de Ministerul Finanțelor este definitivă”, este neconstituțională și, totodată, să se menționeze că aceasta „poate fi atacată prin contenciosul administrativ”.

Recursul nu este întemeiat.

Prin Decizia nr. 34/1993 a Curții Constituționale, în temeiul căreia s-a pronunțat hotărârea atacată cu recursul de față, s-a statuat că prevederile art. 14 și 15 din Legea nr. 32/1991 au numai semnificația instituirii unei proceduri administrative de jurisdicție, iar împotriva soluției Ministerului Finanțelor cei interesați se pot adresa justiției, dispozițiile art. 4 din Legea nr. 29/1991 care împiedicau acest acces fiind abrogate potrivit art. 150 alin. (1) din Constituție. Prin considerentele Deciziei nr. 34/1993, s-a mai reținut că sensul caracterului definitiv al hotărârii Ministerului Finanțelor este acela că în cadrul relațiilor ierarhice nu mai există o altă cale de atac (recursul administrativ la organul ierarhic superior), ceea ce nu echivalează cu interzicerea accesului la justiție. În această cauză, pentru o informare cât mai completă asupra modului în care se aplică în practică această decizie, s-au cerut relații Ministerului Finanțelor care, prin adresa nr. 10.107 din 28 februarie 1994, a comunicat că soluția adoptată prin Decizia nr. 34/1993 a Curții Constituționale a devenit operațională, întrucât în cadrul ministerului funcționează o structură specializată de jurisdicție administrativă — Direcția generală de soluționare a contestațiilor —, iar deciziile pronunțate sunt atacate cu recurs la organele judecătorești competente.

În această situație, se constată că motivul de recurs invocat nu poate fi primit întrucât nu prezintă interes pentru parte și nu corespunde unei cerințe reale, având un caracter pur formal. De altfel, formularea propusă de recurent, dacă ar fi însușită, ea ar avea semnificația modificării textului de lege, ceea ce exclude competența Curții Constituționale. În plus, deși, așa cum s-a statuat prin Decizia Curții Constituționale nr. 1/1992, „Legea nu atribuie Curții Constituționale competența de a da o altă formulare textului de lege”, pe care le-ar considera nesatisfăcătoare redactate

Pentru motivele arătate, în temeiul art. 144 lit. c) și al art. 145 alin. (2) din Constituție, precum și al art. 1, art. 3, art. 13 alin. (1) lit. A. c), art. 25 și art. 26 din Legea nr. 47/1992,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE :

Respinge recursul formulat de Asociația de locatari Parcul Tineretului nr. 2 Sibiu, împotriva Deciziei nr. 6 din 26 ianuarie 1994 a Curții Constituționale.

Definitivă.

Pronunțată în ședință publică, astăzi 4 mai 1994.

Prezenta decizie se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,

prof. dr. VASILE GIONEĂ

Magistrat-asistent,

Constantin Burada

★

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 34

din 27 aprilie 1994

Ioan Muraru	— președinte
Mihai Constantinescu	— judecător
Antonie Iorgovan	— judecător
Florentina Geangu	— magistrat-asistent

nul, a cărei constituționalitate este contestată, a fost emis fără încălcarea unei prevederi constituționale, ci în temeiul legii.

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ,

Completul de judecată, convocat potrivit art. 24 alin. (2) din Legea nr. 47/1992, după prezentarea raportului și având în vedere actele dosarului, deliberând, reține următoarele :

În dosarul nr. 1267/1994 al Judecătorei Sibiu, reclamanta Banca „Dacia-Felix“ — S.A. Cluj-Napoca a ridicat excepția de neconstituționalitate a Ordinului ministrului finanțelor nr. 1363/1993, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 273 din 26 noiembrie 1993, într-un litigiu privind plângerea pe care a formulat-o împotriva unui proces-verbal de constatare și sancționare a unei contravenții, întocmit de organele Gărzii financiare.

Excepția se întemeiază pe considerentul că Ministerul Finanțelor, prin instrucțiunile metodologice aprobate prin Ordinul nr. 1363/1993, a introdus o nouă categorie de impozite pe salarii, altele decât cele prevăzute de lege, întrucât a inclus în aceste impozite și veniturile rezultate din diferența de dobândă între dobânda practică de bancă și cea mai mică percepută la creditele acordate salariaților. În acest sens, consideră că aceste dobânzi mai mici nu constituie drepturi de personal, întrucât creditele acordate salariaților, deci și dobânda, sunt rezultatul unei negocieri comerciale, astfel încât s-au încălcat prevederile art. 138 alin. (1) din Constituție, potrivit cărora impozitele, taxele și orice alte venituri ale bugetului de stat se stabilesc numai prin lege.

Judecătoria Sibiu, prin Încheierea din 9 martie 1994, a sesizat Curtea cu soluționarea excepției de neconstituționalitate, exprimându-și opinia în sensul că ordi-

având în vedere încheierea de sesizare, raportul întocmit de judecătorul-raportor, dispozițiile art. 144 din Constituție și ale Legii nr. 47/1992, reține următoarele :

Art. 144 lit. c) din Constituție prevede atribuția Curții Constituționale de a hotărî „asupra excepțiilor ridicate în fața instanțelor judecătorești privind neconstituționalitatea legilor și a ordonanțelor“, dispoziție preluată și în art. 23 alin. (1) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale.

În raport cu aceste dispoziții legale, care sunt de strictă interpretare, prin Decizia nr. 37/1993, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 215 din 1 septembrie 1993, și prin Decizia nr. 5/1994, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 73 din 22 martie 1994, Curtea Constituțională a statuat că nu intră în competența sa soluționarea excepțiilor de neconstituționalitate a ordinelor ministrilor, întrucât termenul „lege“ prevăzut de art. 144 lit. c) din Constituție are în vedere exclusiv actul legislativ adoptat sub această formă de Parlament și promulgat de Președintele României.

De aceea actele normative și individuale ale Guvernului, ministerelor și celorlalte autorități ale administrației publice, centrale sau locale, indiferent de materia la care se referă, sunt controlate, sub aspectul legalității, de instanțele judecătorești, respectiv de secțiile speciale de contencios administrativ, constituite prin Legea nr. 29/1990. Această condiție se impune și atunci când ilegalitatea actului administrativ privește nerespectarea însăși a legii fundamentale, fiind emis

prin exces de putere, adică cu depășirea limitelor și a condițiilor de exercitare a competenței organului emitent.

Potrivit art. 29 din Regulamentul de organizare și funcționare a Curții Constituționale, acesta statuează numai asupra problemelor de drept. Prin Decizia nr. 27/1993, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 163 din 15 iulie 1993 și prin Decizia nr. 36/1993, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 230 din 22 septembrie 1993, s-a sta-

tuat că în cazul reiterării unei excepții de neconstituționalitate într-o altă cauză și de către o altă parte, dacă motivele sunt aceleași, soluția nu poate fi diferită.

Ținând seama de identitatea de situație între excepția invocată și deciziile nr. 37/1993 și nr. 5/1994 sus-menționate, rezultă că soluțiile adoptate prin aceste decizii își păstrează obligativitatea și în ceea ce privește excepția de față.

Pe cale de consecință, excepția invocată este vădit nefondată în sensul art. 24 alin. (2) din Legea nr. 47/1992.

Ca atare, în temeiul art. 144 lit. c) din Constituție, al art. 13 lit. A. c) și al art. 24 alin. (2) din Legea nr. 47/1992, în unanimitate,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE :

Respinge ca vădit nefondată excepția de neconstituționalitate invocată de Banca „Dacia-Felix” — S.A. Cluj-Napoca în Dosarul nr. 1267/1994 al Judecătoriai Sibiu.

Cu recurs în termen de 10 zile de la comunicare.

Pronunțată în ședința din 27 aprilie 1994.

PREȘEDINTE,

prof. univ. dr. Ioan Muraru

Magistrat-asistent,

Florentina Geangu

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 79

din 14 iulie 1994

Ion Filipescu	— președinte
Viorel Mihai Ciobanu	— judecător
Miklós Fazakas	— judecător
Florin Bucur Vasilescu	— judecător
Victor Dan Zlătescu	— judecător
Raul Petrescu	— procuror
Florentina Geangu	— magistrat-asistent

Pe rol soluționarea recursului declarat de Banca „Dacia Felix” — S.A. Cluj-Napoca împotriva Deciziei Curții Constituționale nr. 34 din 27 aprilie 1994.

La apelul nominal făcut în ședință publică s-a prezentat recurenta Banca „Dacia Felix” — S.A. Cluj-Napoca prin reprezentant, consilier juridic șef Jurjut Petru, lipsă fiind intimata Direcția generală a finanțelor publice și controlului financiar de stat Sibiu.

Procedura legal îndeplinită.

Cauza fiind în stare de judecată, președintele completului dă cuvântul reprezentantului recurente care solicită admiterea recursului și casarea deciziei atacate, dezvoltând oral motivele de recurs formulate în scris.

Reprezentantul Ministerului Public solicită respingerea recursului, arătând că decizia atacată a fost pronunțată cu respectarea dispozițiilor constituționale și legale privind competența Curții Constituționale și, totodată, că decizia atacată este în concordanță cu practica Curții.

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ,

având în vedere actele și lucrările dosarului, reține următoarele :

În Dosarul nr. 1267/1994 al Judecătoriai Sibiu, reclamanta Banca „Dacia Felix” — S.A. Cluj-Napoca a invocat excepția de neconstituționalitate a Ordinului ministrului finanțelor nr. 1363/1993, arătând că acesta încalcă prevederile art. 138 alin. (1) din Constituție, potrivit cărora impozitele, taxele și orice alte venituri ale bugetului de stat se stabilesc numai prin lege.

Prin Decizia nr. 34 din 27 aprilie 1994, Curtea Constituțională a respins ca vădit nefondată excepția invocată, pe motiv că, potrivit dispozițiilor art. 144 lit. c) din Constituție și ale art. 23 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, excepția poate viza numai legile și ordonanțele, nu și actele emise de autoritățile administrației publice centrale sau locale.

Împotriva acestei decizii Banca „Dacia Felix” — S.A. Cluj-Napoca a declarat recurs, arătând în esență:

1. Noțiunea de lege la care se referă art. 23 alin. (1) din Legea nr. 47/1992 se referă nu numai la actul legislativ adoptat sub formă de lege de Parlament și promulgat de Președintele României, ci la orice normă de drept invocată în procesele pendente în fața instanțelor judecătorești. Pe baza acestui motiv, se solicită admiterea recursului, casarea deciziei și declararea ca

neconstituțional a textului atacat din ordinul ministrului finanțelor sus-citat.

2. Curtea greșit a respins excepția ca vădit nefondată, în loc să-și decline competența în favoarea Curții de Apel Alba Iulia, deoarece erau aplicabile dispozițiile art. 158 alin. 3 din Codul de procedură civilă. În baza acestui motiv subsidiar, se solicită admiterea recursului și declinarea competenței.

Deoarece soluționarea excepției s-a făcut, în temeiul art. 24 alin. (2) din Legea nr. 47/1992, fără citarea părților, după declararea recursului s-au solicitat puncte de vedere, conform art. 24 alin. (3) din aceeași lege, Camerei Deputaților, Senatului și Guvernului.

Camerele Parlamentului și Guvernul nu au comunicat punctele lor de vedere până la data stabilită în acest scop, dar s-a primit la dosar un răspuns adresat Guvernului de către ministrul finanțelor, în care se justifică posibilitatea de a emite ordine și legalitatea textului atacat. Se apreciază că decizia Curții este temeinică, dar nu se face nici o referire la motivarea acesteia și la motivele recursului.

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ,

examinând decizia atacată, încheierea de sesizare, motivele de recurs, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile recurentei Banca „Dacia Felix” — S.A. Cluj-Napoca și ale reprezentantului Ministerului Public, dispozițiile legale atacate ca neconstituționale, raportate la prevederile Constituției, precum și la cele ale Legii nr. 47/1992, reține următoarele :

Primul motiv de recurs, care vizează susținerea în sensul că prin noțiunea de *lege* se înțelege toate actele normative, urmează a fi înlăturat ca nefondat. Practica Curții este constantă în sensul că prin noțiunea de *lege*, la care se referă art. 144 lit. c) din Constituție și art. 23 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, se înțelege numai actul adoptat de Parlament și promulgat de Președintele României (Decizia Curții Constituționale nr. 37/1993, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 215 din 1 septembrie 1993, și Deci-

zia Curții Constituționale nr. 5/1994, publicată în Monitorul Oficial al României Partea I, nr. 63 din 10 martie 1994).

Concepția Constituției referitoare la controlul constituționalității legii are în vedere acest concept, rezultând din îmbinarea criteriului formal cu cel material, întrucât conținutul legii este determinat de importanța acordată de legiuitor aspectelor reglementate. Rezultă că termenul de *lege* nu este folosit în art. 144 lit. c) în sens larg, cuprinzând toate actele normative, ci doar în sensul său strict de act legislativ adoptat de Parlament. Aceasta este și rațiunea pentru care art. 144 lit. c) din Constituție și art. 23 alin. (1) din Legea nr. 47/1992 se referă nu numai la legi, ci și la ordonanțe.

Curtea constată că Decizia nr. 34/1994 pronunțată la judecata în fond este temeinică și legală, iar conformitatea cu dispozițiile Constituției a actelor normative și individuale ale autorităților administrației publice centrale sau locale intră în sfera contenciosului administrativ, în sens de litigiu de competența instanțelor judecătorești, potrivit art. 125 din Constituție și Legii nr. 29/1990.

Nici cel de-al doilea motiv de recurs, care vizează stabilirea de către Curte a instanței competente să soluționeze în fond litigiul și, pe cale de consecință, posibilitatea declinării competenței în favoarea acesteia, nu este fondat.

Potrivit Constituției și legii sale de organizare, Curtea se pronunță numai asupra excepției de neconstituționalitate, astfel cum a fost formulată, și nu îi revine atribuția să stabilească instanța competentă să soluționeze pe fond litigiul, problemă ce este de atributul exclusiv al instanțelor judecătorești. Aceasta cu atât mai mult cu cât în materia contenciosului administrativ competența materială este împărțită de art. 2 și de art. 3 din Codul de procedură civilă între tribunale și curțile de apel, iar prin plângerea adresată Judecătoriei Sibiu se solicită și anularea procesului-verbal de sancționare, ceea ce presupune, de asemenea, stabilirea competenței.

Pentru motivele arătate, în temeiul art. 144 lit. c) și al art. 145 alin. (2) din Constituție, precum și al art. 1, art. 3, art. 13 alin. (1) lit. A. c), art. 25 și art. 26 din Legea nr. 47/1992,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE :

Respinge recursul formulat de Banca „Dacia Felix” — S.A. Cluj-Napoca împotriva Deciziei Curții Constituționale nr. 34 din 27 aprilie 1994.

Definitivă.

Pronunțată în ședința publică din 14 iulie 1994.

Prezenta decizie se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

PREȘEDINTE,

acad. prof. univ. dr. doc. Ion Filipescu

Magistrat-asistent,
Florentina Geacău

CVISION
TECHNOLOGIES

★

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

D E C I Z I A Nr. 32 *)

din 13 aprilie 1994

Florin Bucur Vasilescu — președinte
 Ioan Muraru — judecător
 Victor Dan Zlătescu — judecător
 Raul Petrescu — procuror
 Constantin Burada — magistrat-asistent

Pe rol pronunțarea asupra excepției de neconstituționalitate ridicată de Zsoldi Irimie în Dosarul nr. 773/1993 al Tribunalului Botoșani cu care Curtea Constituțională a fost sesizată prin Încheierea din 6 mai 1993 a instanței respective.

Dezbaterile au avut loc în ședința din 30 martie 1994, concluziile avocatului Zsoldi Irimie, ale Uniunii avocaților din România și ale reprezentantului Ministerului Public fiind consemnate în încheierea cu aceeași dată când Curtea, având nevoie de timp pentru deliberare, a amânat pronunțarea la 6 aprilie și apoi la 13 aprilie 1994.

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele :

Prin acțiunea civilă formulată de Zsoldi Irimie împotriva Baroului de avocați Botoșani, potrivit procedurii contenciosului administrativ, reglementată de Legea nr. 29/1990, acesta a solicitat Tribunalului Botoșani anularea adresei nr. 34 din 1 martie 1993 prin care i s-a interzis exercitarea în continuare a profesiei de avocat până la prezentarea deciziei de sistare a pensiei și, respectiv, a adresei nr. 4 din 5 aprilie 1993, prin care s-a revocat decizia de înscriere ca avocat definitiv în Baroul de avocați Botoșani, emise de pârât, cu obligarea acestuia la plata unor daune lunare generate de împiedicarea desfășurării activității în avocatură.

Cererea a format obiectul Dosarului nr. 773/1993 al Tribunalului Botoșani, iar la termenul de 6 mai 1993, reclamantul a ridicat excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 4 lit. a) și ale art. 5 lit. c) și g) din Decretul-lege nr. 90/1990 privind unele măsuri pentru organizarea și exercitarea avocaturii în România, precum și a dispozițiilor art. 5 și art. 49 lit. c) din Decretul nr. 251/1978 privind pensiile și alte drepturi de asigurări sociale ale avocaților.

În susținerea excepției, reclamantul avocat Zsoldi Irimie a arătat, în esență, că dispozițiile art. 4 lit. a) și ale art. 5 lit. c) și g) din Decretul-lege nr. 90/1990 privind unele măsuri pentru organizarea și exercitarea avocaturii în România sunt neconstituționale, întrucât, contravin art. 73 alin. (1) și (3) din Constituție și au dat posibilitatea Consiliului Uniunii avocaților din România să adopte unele hotărâri vădit nelegale și discriminatorii. De asemenea, consideră că dispozițiile art. 5 din Decretul nr. 251/1978 prin care se interzice menținerea în avocatură a pensionarilor Casei de Pensii a Avocaților sau primirea celor din alte sectoare de activitate și, respectiv, ale art. 49 lit. c) potrivit cărora

plata pensiei se suspendă pe timpul cât pensionarul a fost reprimat într-un colegiu de avocați, sunt contrare principiilor constituționale privind egalitatea în drepturi a cetățenilor (art. 16), munca și protecția socială a muncii (art. 38), nivelul de trai (art. 43), restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți (art. 49), precum și Legii nr. 2/1991 privind cumulul de funcții.

Tribunalul Botoșani, prin Încheierea din 6 mai 1993, a suspendat judecarea cauzei și, în temeiul art. 23 alin. (2) din Legea nr. 47/1992, a trimis excepția spre soluționare Curții Constituționale. Exprimându-și opinia, potrivit art. 23 alin. (5) din aceeași lege, consideră că „în soluționarea excepției de neconstituționalitate se pot avea în vedere reglementările noii legi de exercitare a avocaturii, aflată în cursul adoptării sale“.

În temeiul art. 24 alin. (3) din Legea nr. 47/1992 s-au solicitat punctele de vedere ale celor două Camere ale Parlamentului și al Guvernului.

În punctul său de vedere, Guvernul apreciază că excepția de neconstituționalitate invocată nu poate fi supusă controlului constituționalității, întrucât se referă la acte normative adoptate înainte de intrarea în vigoare a Constituției, iar pe fond trebuie respinsă, actele normative respective neputând fi considerate abrogate implicit, în conformitate cu prevederile art. 150 alin. (1) din Constituție.

Cele două Camere ale Parlamentului nu au comunicat punctele lor de vedere.

Ținând seama de excepția de neconstituționalitate ridicată, de opinia tribunalului, de punctul de vedere al Guvernului, de susținerile părților, de dispozițiile constituționale invocate, precum și de prevederile Decretului nr. 251/1978 și ale Decretului-lege nr. 90/1990, se rețin următoarele :

În temeiul art. 144 lit. c) din Constituție, al art. 23 și următoarele din Legea nr. 47/1992 și potrivit practicii sale constante, Curtea constată că este competentă să soluționeze excepția de neconstituționalitate ridicată, întrucât, chiar dacă dispozițiile legale contestate sunt anterioare Constituției, raporturile juridice stabilite pe baza lor sunt posterioare intrării în vigoare a acesteia.

Art. 5 alin. 1 din Decretul nr. 251/1978 privind pensiile și alte drepturi de asigurări sociale ale avocaților, ce face obiectul controlului, prevede că „În colegiile de avocați nu pot fi menținuți pensionari ai Casei de Asigurări a Avocaților sau primiți pensionari din alte sectoare de activitate“.

Art. 38 alin. (1) din Constituție prevede că „Dreptul la muncă nu poate fi îngrădit. Alegerea profesiei și alegerea locului de muncă sunt libere“.

În același sens sunt și dispozițiile art. 6 pct. 1 din Pactul internațional cu privire la drepturile economice, sociale și culturale, ratificat de România prin Decretul nr. 251/1974, care prevede că „Statele părți la prezentul Pact recunosc dreptul la muncă ce cuprinde dreptul pe care îl are orice persoană de a obține posibilitatea

*) Definitivă prin nerecurare.

să-și câștige existența printr-o muncă liber aleasă sau acceptată și vor lua măsuri potrivite pentru garantarea acestui drept“.

Din examinarea art. 5 alin. 1 din Decretul nr. 251/1978 rezultă că dispozițiile sale încalcă principiul consacrat de Constituție, în temeiul căruia nici o lege nu poate îngădi dreptul la muncă și libertatea în alegerea profesiei sau a locului de muncă, precum și ale art. 20 din legea fundamentală.

Totodată, se constată că prevederile respective contravin și art. 43 alin. (2) din Constituție care menționează, printre alte drepturi ale cetățenilor, dreptul la pensie. Într-adevăr, interdicția primirii în avocatură a pensionarilor din alte sectoare de activitate este contrară prevederilor constituționale, întrucât aceasta reprezintă o încălcare a drepturilor subiective ale persoanelor : dreptul la pensie (preexistent) și, respectiv, dreptul decurgând din exercitarea profesiei de avocat.

În același timp, în aprecierea constituționalității dispozițiilor contestate trebuie avute în vedere și prevederile art. 49 din Constituție potrivit cărora exercițiul unor drepturi sau unor libertăți poate fi restrâns numai prin lege și numai dacă aceasta se impune pentru motivele expres și limitativ prevăzute în alin. (2) din Constituție.

În raport de considerentele expuse, se reține că prevederile art. 5 alin. 1 din Decretul nr. 251/1978, teza a II-a privind interdicția primirii în avocatură a pensionarilor din alte sectoare de activitate contravin principiilor consacrate de Constituție referitoare la drepturile fundamentale la muncă, la alegerea liberă a profesiei și la pensie, astfel încât, prin admiterea excepției de neconstituționalitate, urmează a se constata că dispozițiile respective sunt abrogate potrivit art. 150 din Constituție.

Constatarea abrogării numai a tezei a II-a din alin. 1 al art. 5 din decretul menționat mai sus este conformă prevederilor art. 23 alin. (2) din Legea nr. 47/1992, potrivit cărora excepția de neconstituționalitate poate viza numai acele dispoziții legale de care depinde judecarea cauzei.

Pentru același considerent nu poate fi promovată nici excepția de neconstituționalitate a art. 49 lit. c) din Decretul nr. 251/1978 care prevede că plata pensiei se suspendă pe timpul cât pensionarul a fost reprim

Având în vedere considerentele arătate, prevederile art. 144 lit. c) din Constituție, ale art. 23 și următoarele din Legea nr. 47/1992, ale art. 5 și art. 49 din Decretul nr. 251/1978, precum și ale art. 4 lit. a) și ale art. 5 lit. c) și g) din Decretul nr. 90/1990,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE :

Admite, în parte, excepția de neconstituționalitate invocată de reclamantul avocat Zsoldi Irimie în fața Tribunalului Botoșani, în Dosarul nr. 773/1993, trimisă de către acesta Curții Constituționale prin Încheierea din 6 mai 1993 și, în consecință :

1. Constată că dispozițiile art. 5 alin. 1, teza a II-a, referitoare la primirea în avocatură a pensionarilor din alte sectoare de activitate din Decretul nr. 251/1978 privind pensiile și alte drepturi de asigurări sociale ale avocaților sunt abrogate potrivit art. 150 alin. (1) din Constituție, fiind contrare art. 38, 43 și 49 din Constituție.

2. Respinge excepția referitoare la art. 49 din Decretul nr. 251/1978 și la art. 4 lit. a) și art. 5 lit. c) și g) din Decretul-lege nr. 90/1990 privind unele măsuri pentru organizarea și exercitarea avocaturii în România.

într-un colegiu de avocați, deoarece, în speță, reclamantul Zsoldi Irimie nu se află în această situație fiind pensionar provenit din alt sector de activitate și primit în avocatură pe bază de concurs. De altfel, scopul urmărit de reclamant prin excepția ridicată a fost realizat prin admiterea ei, în parte, astfel încât nu mai prezintă interes, sub aceste aspecte, pentru cel în cauză.

Prin excepția de neconstituționalitate invocată s-a susținut că și art. 4 lit. a), art. 5 lit. c) și g) din Decretul-lege nr. 90/1990 privind unele măsuri pentru organizarea și exercitarea avocaturii în România ar fi contrare prevederilor art. 73 alin. (1) și (3) din Constituție potrivit cărora inițiativa legislativă aparține Guvernului, deputaților, senatorilor sau unui număr de 250.000 de cetățeni cu drept de vot. Sub acest aspect, nu se poate însă reține că ar exista o contradicție între dispozițiile contestate și prevederile art. 73 din Constituție spre a se putea constata că ele sunt abrogate potrivit art. 150 alin. (1) din Constituție. În acest sens, trebuie observat că, deși printre atribuțiile Congresului și ale Consiliului Uniunii avocaților din România sunt menționate și acelea de a stabili liniile generale de dezvoltare a avocaturii și de a elabora proiecte de acte normative privind profesia de avocat, dispozițiile respective nu le conferă dreptul de a sesiza Parlamentul cu un proiect de lege sau cu o propunere legislativă.

Adoptarea acestor reglementări cu caracter intern a fost necesară pentru exercitarea profesiei în condițiile nou-create, după decembrie 1989, antrenarea avocaților în formularea de propuneri pentru noua lege a avocaturii și a codurilor de procedură cu privire la dreptul de apărare și, eventual, sensibilizarea subiecților de inițiativă legislativă. De altfel, redactarea unui anteproiect de act normativ nu poate avea eficiență decât prin promovarea lui de către factorii investiți de Constituție cu inițiativă legislativă. Rezultă deci că ele nu contravin principiilor constituționale, astfel că excepția nu poate fi primită.

Cât privește cererea de acordare a cheltuielilor de judecată, formulată de reclamantul Zsoldi Irimie, aceasta urmează a fi soluționată de către instanța care judecă procesul în fond, singura în măsură să aprecieze cuantumul integral al acestora.

3. Problema cheltuielilor de judecată urmează a fi soluționată de către instanța de judecată pe rolul căreia se află dosarul în cauză.

Cu recurs în termen de 10 zile de la comunicare.

Pronunțată în ședința publică din 13 aprilie 1994.

PREȘEDINTE,

Florin Bucur Vasilescu

Magistrat-asistent,

Constantin Burada

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 42 *)

din 4 mai 1994

Viorel Mihai Ciobanu — președinte
Mihai Constantinescu — judecător
Antonie Iorgovan — judecător
Florentina Geangu — magistrat-asistent

art. 144 lit. c) din Constituție, precum și prevederile Legii nr. 47/1992, reține următoarele :

Completul de judecată, convocat potrivit prevederilor art. 24 alin. (2) din Legea nr. 47/1992, constată următoarele :

Prin Încheierea din 24 ianuarie 1994 a Judecătorei Slobozia, Curtea Constituțională a fost sesizată cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 37 din Legea nr. 32/1968, invocată de recurenta Direcția generală a finanțelor publice și controlului financiar de stat Ialomița, în cauza ce formează obiectul Dosarului nr. 8933/1993 al acestei instanțe.

În motivarea excepției se susține că prin dispozițiile art. 37 din Legea nr. 32/1968, care stabilește că agentul constatat și organul care a aplicat sancțiunea nu se citează la judecarea plângerii formulate împotriva procesului-verbal de constatare a contravenției, sunt încălcate dispozițiile constituționale privind egalitatea în drepturi (art. 16), accesul liber la justiție (art. 21), dreptul de apărare (art. 24 alin. 1) și folosirea căilor de atac (art. 128), precum și art. I din Legea nr. 59/1993 (art. 2 pct. 3 din Codul de procedură civilă). Astfel, necitarea agentului constatat la judecarea plângerii determină imposibilitatea pentru acesta de a dovedi legalitatea și temeinicia actelor încheiate de organul de control. Totodată, se consideră că art. 37 din Legea nr. 32/1968, fiind în contradicție cu dispozițiile constituționale citate, este abrogat în temeiul art. 150 din Constituție.

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ,

luând act de susținerea reclamantului de conținutul raportului întocmit de judecătorul-raportor, având în vedere dispozițiile art. 37 din Legea nr. 32/1968, ale

Prin Ordonanța Guvernului nr. 12/1994, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 21 din 25 ianuarie 1994, art. 37 din Legea nr. 32/1968, a cărei constituționalitate a fost contestată, a fost modificat în sensul că „Plângerea împreună cu dosarul cauzei se trimite de îndată judecătorei competente, care citează pe cel care a făcut plângere, organul care a aplicat sancțiunea, precum și orice altă persoană în măsură să contribuie la rezolvarea justă a cauzei“.

Rezultă că, urmare modificării textului, excepția cu temei ridicată este în prezent lipsită de obiect.

De altfel, prin Decizia nr. 8 din 24 februarie 1994, rămasă definitivă, Curtea Constituțională, soluționând o excepție vizând tot dispozițiile art. 37 din Legea nr. 32/1968, a constatat că invocarea neconstituționalității prevederilor legale menționate este lipsită de obiect ca urmare a modificării textului prin Ordonanța Guvernului nr. 12/1994.

Potrivit art. 29 din Regulamentul de organizare și funcționare a Curții Constituționale, aceasta statuează numai asupra problemelor de drept. Prin deciziile nr. 27/1993 și nr. 36/1993, publicate în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 163 din 15 iulie 1993, și, respectiv, nr. 230 din 22 septembrie 1993, Curtea a statuat că în cazul reiterării unei excepții de neconstituționalitate într-o altă cauză și de către o altă parte, dacă motivele sunt aceleași, soluția nu poate fi diferită.

Ținând seama de identitatea de situație între excepția invocată și Decizia nr. 8/1994 sus menționată, rezultă că soluția adoptată prin această decizie își păstrează obligativitatea și în ceea ce privește excepția de față.

*) Definitivă prin nerecurare.

Pe cale de consecință, excepția invocată este vădit nefondată în sensul art. 24 alin. (2) din Legea nr. 47/1992.

Ca atare, în temeiul art. 144 lit. c) din Constituție, al art. 13 lit. A. c) și al art. 24 alin. (2) din Legea nr. 47/1992, în unanimitate,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge ca vădit nefondată excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 37 din Legea nr. 32/1968, invocată de Direcția generală a finanțelor publice și controlului financiar de stat Ialomița, în cauza ce formează obiectul Dosarului nr. 8933/1993 al Judecătorei Slobozia.

Cu recurs în termen de 10 zile de la comunicare.

Pronunțată la 4 mai 1994.

PREȘEDINTE,

prof. univ. dr. Viorel Mihai Ciobanu

**CVISION
TECHNOLOGIES**

Magistrat-asistent,
Florentina Geangu

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 59 *)

din 18 mai 1994

Mihai Constantinescu	— președinte
Viorel Mihai Ciobanu	— judecător
Florin Bucur Vasilescu	— judecător
Raul Petrescu	— procuror
Gabriela Dragomirescu	— magistrat-asistent

Pe rol soluționarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor art. 175 alin. 1 lit. b) din Codul muncii, ridicată de contestatoarea Stupu Ana, în Dosarul nr. 8253/1993 al Judecătorei Focșani.

Dezbaterile au avut loc în ședința publică din 10 mai 1994, în prezența părților și a reprezentantului Ministerului Public, și au fost consemnate în încheierea din acea dată, când Curtea, având nevoie de timp pentru a delibera, a amânat pronunțarea pentru 18 mai 1994.

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

Prin Încheierea din 17 decembrie 1993, pronunțată în Dosarul nr. 8253/1993 al Judecătorei Focșani, Curtea Constituțională a fost sesizată cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 175 alin. 1 lit. b) din Codul muncii, invocată de contestatoarea Stupu Ana. În susținerea excepției, contestatoarea arată că art. 175 alin. 1 lit. b) din Codul muncii, deși nu a fost abrogat în mod expres, este neconstituțional, întrucât singurele în măsură să soluționeze litigiile de muncă sunt instanțele judecătorești și nu organele administrative cu activitate jurisdicțională, care, într-un stat de drept, nu-și mai au rostul.

Judecătoria Focșani, exprimându-și opinia, consideră că excepția este întemeiată, pe de o parte datorită principiului separației puterilor în stat, iar pe de altă parte deoarece dispoziția art. 175 din Codul muncii contravine art. 125 din Constituție, potrivit căruia justiția se realizează prin Curtea Supremă de Justiție și prin celelalte instanțe judecătorești stabilite de lege. Realizarea justiției implică, potrivit sesizării, aplicarea

*) Definitivă prin nerecurare.

regulilor de desfășurare a activității de judecată, obligația de motivare a hotărârilor, posibilitatea exercitării căilor de atac, imparțialitatea și independența judecătorilor, care se supun numai legii.

În vederea soluționării excepției de neconstituționalitate, în temeiul art. 24 alin. (3) din Legea nr. 47/1992, s-au cerut punctele de vedere ale celor două Camere ale Parlamentului și al Guvernului, iar în baza art. 53 din Regulamentul de organizare și funcționare a Curții Constituționale s-au solicitat și opiniile Ministerului Justiției și Ministerului Muncii și Protecției Sociale.

În punctul de vedere transmis, Guvernul apreciază că reglementarea cuprinsă în art. 175 alin. 1 lit. b) din Codul muncii este contrară atât prevederilor art. 16 din Constituție, întrucât creează o discriminare între personalul cu funcții de conducere și ceilalți salariați, cât și dispozițiilor art. 21 și art. 125 din legea fundamentală deoarece îngreuește accesul la justiție, care se înlătuiește numai de instanțele judecătorești. Mai mult, Guvernul consideră că și celelalte dispoziții ale art. 175 alin. 1 din Codul muncii încalcă dispozițiile constituționale menționate, ele reglementând restrângeri ale drepturilor salariaților de a se adresa instanței în situațiile stipulate.

Camera Deputaților și Senatul nu au comunicat punctele lor de vedere.

Ministerul Justiției, răspunzând solicitării Curții, s-a exprimat în sensul opiniei Guvernului, motivarea fiind aceeași.

Ministerul Muncii și Protecției Sociale apreciază că examinarea conformității legislației cu dispozițiile constituționale este de competența Consiliului Legislativ, iar cât privește dispozițiile Codului muncii referitoare la jurisdicția muncii, acestea au fost modificate prin Legea nr. 104/1992.

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ,

examinând încheierea de sesizare, punctul de vedere al Guvernului, opiniile Ministerului Justiției și ale Ministerului Muncii și Protecției Sociale, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile părților și ale procurorului, notele scrise depuse la dosar, și având în vedere dispozițiile art. 175 alin. 1 lit. b) din Codul muncii, ale art. 16, art. 21, art. 125 și art. 144 lit. c) din Constituție, precum și dispozițiile Legii nr. 47/1992, reține următoarele :

Deși excepția de neconstituționalitate vizează o dispoziție legală anterioară Constituției, Curtea este com-

petentă să o soluționeze deoarece Judecătoria Focșani nu s-a pronunțat ferm, în dispozitivul încheierii, asupra conflictului dintre art. 175 alin. 1 din Codul muncii și Constituție și a sesizat Curtea, solicitându-i să se pronunțe. Așa fiind, sub acest aspect, Curtea Constituțională este obligată să se pronunțe asupra excepției, în temeiul dreptului constituțional al părților, recunoscut de art. 144 lit. c) din Constituție, de a invoca neconstituționalitatea unui text de lege aplicabil litigiului.

Potrivit art. 175 alin. 1 lit. b) din Codul muncii, sunt de competența organului administrativ ierarhic superior sau a organului de conducere colectivă, potrivit legii : contestațiile împotriva desfacerii contractului de muncă, precum și litigiile privind reintegrarea în muncă a persoanelor cu funcții de conducere numite de organele ierarhic superioare, precum și a directorilor, directorilor generali și a celor cu funcții asimilate acestora din organele centrale.

Din însăși examinarea prevederilor art. 175 alin. 1 lit. b) din Codul muncii rezultă că acestea fiind aplicabile numai unei categorii de salariați — și anume, cadrelor cu funcții de conducere — se încalcă principiul egalității cetățenilor în fața legii și a autorităților publice prevăzut de art. 16 alin. (1) din Constituție, întrucât, în ce privește contestațiile legate de desfacerea contractului de muncă, nu există un motiv suficient care să justifice o diferență de tratament cu referire la organul de jurisdicție competent. Această concluzie se impune ținând seama de faptul că motivele legale pentru desfacerea contractului de muncă, prevăzute în art. 130 din Codul muncii, nu disting între salariații cu funcții de conducere și ceilalți salariați. De aceea jurisdicția instituită prin art. 175 alin. 1 lit. b) din Codul muncii este discriminatorie și, deci, neconstituțională, nu numai în funcție de prevederile art. 16 alin. (1) din Constituție, ce se referă la egalitatea în drepturi a cetățenilor, fără discriminări, ci și în funcție de prevederile art. 6 pct. 1 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, amendată prin Protocoalele nr. 3, 5 și 8 și completată prin Protocolul nr. 2, la care România a aderat prin Legea nr. 30/1994. Potrivit acestor din urmă prevederi, orice persoană are dreptul la judecarea în mod echitabil, în mod public și într-un termen rezonabil, a cauzei sale de către o instanță independentă și imparțială, instituită de lege.

În concordanță cu prevederile din convenția susmenționată, art. 21 din Constituție privind accesul li-

ber la justiție a statuat că orice persoană se poate adresa justiției pentru apărarea drepturilor, a libertăților și a intereselor sale legitime și că nici o lege nu poate îngădi exercitarea acestui drept.

Ținând seama și de dispozițiile art. 125 din Constituție, conform cărora justiția se realizează prin Curtea Supremă de Justiție și celelalte instanțe judecătorești stabilite de lege, rezultă, din coroborarea acestor din urmă prevederi constituționale, că nici o lege nu poate îngădi dreptul unei persoane de a se adresa instanțelor judecătorești pentru apărarea drepturilor, a libertăților și a intereselor sale legitime.

Plenul Curții Constituționale, prin Decizia nr. 1 din 8 februarie 1994, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 69 din 16 martie 1994, a statuat în sensul că instituirea unei proceduri administrativ-jurisdicționale nu este contrară principiului prevăzut de art. 21 din Constituție, privind liberul acces la justiție, cât timp decizia organului administrativ de jurisdicție poate fi atacată în fața unei instanțe judecătorești. Pe de altă parte, prin aceeași decizie s-a stabilit că liberul acces la justiție se realizează numai în respectul egalității cetățenilor în fața legii și a autorităților publice, astfel încât orice excludere care ar evoca semnificația încălcării egalității de tratament juridic este neconstituțională.

În cauza de față, dacă s-ar aprecia că organele prevăzute de art. 175 alin. 1 lit. b) din Codul muncii au calitatea de organ jurisdicțional, procedura prevăzută de text ar putea fi calificată ca o procedură administrativ-jurisdicțională prealabilă, ceea ce ar da posibilitatea părților să uzeze de recursul prevăzut de art. 4 din Legea contenciosului administrativ nr. 29/1990 și deci accesul la justiție ar fi asigurat. Dar autoritățile administrative prevăzute de art. 175 alin. 1 lit. b) din Codul muncii nu pot avea calitatea de organe jurisdicționale deoarece chiar ele au luat măsura desfacerii

contractului de muncă. Ar însemna ca aceeași autoritate să fie și judecător și parte interesată, ceea ce este contrar prevederilor art. 6 pct. 1 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale sus-menționată. În condițiile art. 175 alin. 1 lit. b) din Codul muncii este încălcat principiul instituit prin această prevedere referitor la dreptul persoanei de a fi judecată în mod echitabil de către o instanță independentă și imparțială

Ținând seama de dispozițiile art. 20 din Constituție privind obligativitatea interpretării și aplicării drepturilor și libertăților cetățenilor în concordanță cu pactele la care România este parte și la prioritatea pactelor și tratatelor referitoare la drepturile omului în caz de neconcordanță cu legile interne, rezultă că art. 175 alin. 1 lit. b) din Codul muncii, fiind în contradicție cu prevederile art. 6 pct. 1 al convenției menționate, sunt în întregime neconstituționale nu numai în ce privește excluderea cetățenilor de la dreptul de a se adresa justiției. În acest fel se asigură și respectarea principiului egalității cetățenilor în fața legii.

În cursul dezbaterilor, cât și în punctul de vedere al Guvernului s-a ridicat problema neconstituționalității și a celorlalte prevederi ale art. 175 din Codul muncii, în afara celor de la lit. b). Având în vedere, însă, limitele sesizării, astfel cum au fost definite prin Încheierea Judecătorei Focșani din data de 17 decembrie 1993, precum și prevederile art. 144 lit. c) din Constituție și ale art. 23 alin. (2) din Legea nr. 47/1992, rezultă că în litigiul de față Curtea Constituțională nu este competentă să se pronunțe asupra aspectelor ce depășesc sesizarea cu care a fost investită.

Întrucât Codul muncii a fost modificat expres prin Legea nr. 104/1992, deci după intrarea în vigoare a Constituției, rezultă că, în speță, nu se pune problema aplicării art. 150 alin. (1) din Constituție, ci a neconstituționalității prevederii respective.

Față de cele arătate, în temeiul dispozițiilor art. 144 lit. c) din Constituție, precum și ale art. 13 alin. (1) lit. A. c) și ale art. 24 din Legea nr. 47/1992,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Admite excepția de neconstituționalitate ridicată de Stupu Ana, domiciliată în municipiul Roman, str. C. A. Rosetti, bl. 10, sc. A, ap. 7, județul Neamț, în Dosarul nr. 8253/1993 al Judecătorei Focșani, și constată că prevederile art. 175 alin. 1 lit. b) din Codul muncii sunt neconstituționale.

Cu recurs în termen de 10 zile de la comunicare.

Pronunțată în ședința din 18 mai 1994.

PREȘEDINTE,

dr. Mihai Constantinescu

Magistrat-asistent,

Gabriela Dragomirescu

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 71 *)

din 5 iulie 1994

Viorel Mihai Ciobanu — președinte
Mihai Constantinescu — judecător
Antonie Iorgovan — judecător
Elena Tofan — procuror
Gabriela Dragomirescu — magistrat-asistent

Pe rol soluționarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor art. 34 din Legea nr. 80/1992 privind pensiile și alte drepturi de asigurări sociale ale agricultorilor, sub aspectul preluării de către Ministerul Muncii și Protecției Sociale a bunurilor aparținând Federalei Agricultorilor Privatizați din România.

La apelul nominal răspunde reclamanta Federala Agricultorilor Privatizați din România, lipsă pârâtul Ministerul Muncii și Protecției Sociale.

Procedura legal îndeplinită.

Cauza fiind în stare de judecată, președintele completului pune în discuție obiectul excepției față de modificarea, prin art. 17 din Legea nr. 1/1994, a prevederilor art. 34 din Legea nr. 80/1992 ce fuseseră atacate ca neconstituționale, precum și cererea Federalei Agricultorilor Privatizați din România, formulată prin adresa nr. 911 din 4 iulie 1994, de extindere a excepției și asupra articolului astfel cum a fost modificat.

Având cuvântul, reprezentanta Federalei Agricultorilor Privatizați din România susține că art. 17 din Legea nr. 1/1994, prin care au fost modificate art. 34 alin. (2) și (3) din Legea nr. 80/1992, dispune preluarea de către stat a patrimoniului Casei Autonome de Pensii și Asigurări Sociale a Tărănimii, ceea ce reprezintă

o încălcare a prevederilor constituționale și ale art. 480—481 din Codul civil. Solicită admiterea excepției de neconstituționalitate a prevederilor art. 17 din Legea nr. 1/1994 prin care a fost modificat art. 34 alin. (2) din Legea nr. 80/1992. În susținerea acestei excepții arată că poate depune, dacă va fi cazul, acte noi prin care să dovedească nelegalitatea preluării patrimoniului de către Ministerul Muncii și Protecției Sociale.

Procurorul pune concluzii de respingere a excepției de neconstituționalitate ca lipsită de obiect, ca urmare a modificării art. 34 alin. (2) din Legea nr. 80/1992 prin Legea nr. 1/1994.

Președintele completului declară dezbaterile închise.

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ,

deliberând asupra excepției de neconstituționalitate invocată, reține următoarele :

Prin Încheierea din 25 ianuarie 1993, completată la cererea Cărții Constituționale, Judecătoria Sectorului 1 București a sesizat Curtea cu excepția de neconstituționalitate a art. 34 din Legea nr. 80/1992, în ceea ce privește preluarea de către Ministerul Muncii și Protecției Sociale a bunurilor din patrimoniul fostei Uniuni Naționale a Cooperativelor Agricole de Producție, în cauza ce formează obiectul Dosarului nr. 12040/1992.

Excepția de neconstituționalitate a fost invocată de reclamanta Federala Agricultorilor Privatizați din România în cadrul unei acțiuni în constatarea drep-

*) Definitivă prin resoluție.

tului său de proprietate asupra bunurilor pe care le deține din patrimoniul fostei Uniuni Naționale a Cooperativelor Agricole de Producție și privește exclusiv bunurile „mobile“.

În motivarea excepției se susține că prin art. 34 din Legea nr. 80/1992 a fost încălcat dreptul său de proprietate asupra bunurilor obiect al litigiului, consfințit și apărât de prevederile constituționale și ale Codului civil.

Judecătoria Sectorului 1 București, exprimându-și opinia, apreciază că excepția de neconstituționalitate este nefondată, întrucât prevederile art. 34 din Legea nr. 80/1992 sunt constituționale, în condițiile restructurărilor pe care le impune tranziția la economia de piață.

Potrivit dispozițiilor art. 24 alin. (3) din Legea nr. 47/1992, au fost solicitate puncte de vedere celor două Camere ale Parlamentului și Guvernului.

În punctul de vedere al Guvernului se precizează, în esență, că sistemul cooperăției agricole din perioada regimului comunist, structurat pe trei niveluri, a devenit contrar ordinii publice de după 22 decembrie 1989 și, pe cale de consecință, statul a procedat la desființarea acestui sistem anacronic, printr-un amplu proces legislativ constând în Legea fondului funciar nr. 18/1991, în Legea nr. 36/1991, prin care formele de asociere în agricultură au fost întemeiate pe principiul libertății de asociere și al libertății contractuale și în art. 34 din Legea nr. 80/1992 prin care Ministerul Muncii și Protecției Sociale a preluat patrimoniul fostei Uniuni Naționale a Cooperativelor Agricole de Producție. Această măsură de administrare a patrimoniului de către Ministerul Muncii și Protecției Sociale are un caracter provizoriu, până la clarificarea situației sale juridice. În concluzie, Guvernul consideră excepția nefondată.

Camera Deputaților și Senatul nu și-au exprimat punctele lor de vedere.

Întrucât prin art. 17 din Legea nr. 1/1994 art. 34 din Legea nr. 80/1992 a fost modificat, prin adresa nr. 911 din 4 iulie 1994 Federala Agricultorilor Privatizați din România a solicitat extinderea excepției de neconstituționalitate asupra articolului în noua sa redactare.

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ,

examinând încheierea de sesizare, punctul de vedere al Guvernului, susținerile părții și concluziile procurorului, raportul judecătorului-raportor, prevederile art. 34 din Legea nr. 80/1992, ale art. 17 din Legea

nr. 1/1994, prevederile Constituției și ale Legii nr. 47/1992, reține următoarele :

În temeiul dispozițiilor art. 144 lit. c) din Constituție și ale art. 3 și art. 23 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, constată că este competentă să soluționeze excepția.

Art. 34 alin. (2) din Legea nr. 80/1992 atacat ca neconstituțional prevedea că patrimoniul Casei Autonome de Pensii și Asigurări Sociale a Țărănimii, precum și cel al fostei Uniuni Naționale a Cooperativelor Agricole de Producție și al uniunilor sale județene, indiferent de deținătorii actuali, se preiau de Ministerul Muncii și Protecției Sociale.

Între data sesizării Curții și data soluționării excepției de neconstituționalitate, art. 34 alin. (2) din Legea nr. 80/1992 a fost modificat prin art. 17 din Legea nr. 1 din 12 ianuarie 1994 pentru modificarea și completarea Legii nr. 80/1992 privind pensiile și alte drepturi de asigurări sociale ale agricultorilor, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 9 din 17 ianuarie 1994.

În noua formulare, textul prevede că : „Patrimoniul Casei Autonome de Pensii și Asigurări Sociale a Țărănimii se preia de către Ministerul Muncii și Protecției Sociale prin Direcția generală de pensii, asigurări sociale și tratament balnear pentru agricultori. De asemenea, se preia în administrare, de către Ministerul Muncii și Protecției Sociale, patrimoniul fostei Uniuni Naționale a Cooperativelor Agricole de Producție și al uniunilor sale județene, până la clarificarea situației juridice a acestui patrimoniu“.

Rezultă că, datorită modificării textului de lege a cărui constituționalitate a fost contestată, excepția care privea tocmai acest text a rămas în prezent fără obiect și deci urmează a fi respinsă.

Cât privește neconstituționalitatea art. 17 din Legea nr. 1/1994 invocată de reclamanta Federala Agricultorilor Privatizați din România cu adresa nr. 911 din 4 iulie 1994, depusă la dosar și susținută în fața Curții în cadrul dezbaterilor orale din 5 iulie 1994, cu motivarea că prin acest text se încalcă prevederile constituționale privind proprietatea, se reține că aceasta nu s-a făcut cu respectarea prevederilor art. 144 lit. c) din Constituție și ale art. 23 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, potrivit cărora Curtea hotărăște numai asupra excepțiilor de neconstituționalitate ridicate în fața instanțelor judecătorești. Dacă s-ar accepta punctul de vedere al părții, ar fi încălcate și prevederile art. 23

alin. (4) și (5) din Legea nr. 47/1992, conform cărora sesizarea Curții se dispune de către instanța judecătorească prin încheiere, care va cuprinde punctele de vedere ale părților, precum și opinia instanței, ceea ce exclude posibilitatea ca o excepție de neconstituționalitate să fie ridicată direct în fața Curții Constituționale, chiar dacă privește un text modificat. În aceste con-

diții, întrucât cererea nu a fost făcută în fața unei instanțe judecătorești, iar Curtea nu a fost legal sesizată, excepția nu poate fi examinată pe fond. Soluția este în concordanță cu practica anterioară a Curții, care s-a mai pronunțat în acest sens, prin Decizia nr. 3/1994, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 145 din 8 iunie 1994.

Față de considerentele expuse, în temeiul art. 144 lit. c) din Constituție, precum și al art. 13 lit. A) c), art. 23 alin. (1), (4) și (5), art. 24 alin. (2) și art. 25 alin. (1) din Legea nr. 47/1992,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge ca lipsită de obiect excepția de neconstituționalitate a art. 34 din Legea nr. 80/1992 astfel cum a fost invocată de reclamanta Federala Agricultorilor Privatizați din România, cu sediul în București, b-dul Nicolae Bălcescu nr. 17—19, sectorul 1, în Dosarul nr. 12040/1992 al Judecătoriei Sectorului 1 București.

Respinge cererea de extindere a excepției de neconstituționalitate asupra art. 34 din Legea nr. 80/1992, astfel cum a fost modificat prin art. 17 din Legea nr. 1/1994, formulată de Federala Agricultorilor Privatizați din România.

Cu recurs în termen de 10 zile de la comunicare.

Pronunțată în ședința publică din 5 iulie 1994.

PREȘEDINTE,

prof. univ. dr. Viorel Mihai Ciobanu

**Magistrat-asistent,
Gabriela Dragomirescu**

ÎN ATENȚIA CITITORILOR!

Prin Hotărârea Guvernului nr. 358/1991, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 137 din 1 iulie 1991, a fost înființată Regia Autonomă „Monitorul Oficial”, sub autoritatea Camerei Deputaților, care are obligația publicării în Monitorul Oficial al României a actelor normative, nepublicarea lor atrăgând inexistența acestora.

Pentru a cunoaște legislația ce a fost adoptată după Revoluția din Decembrie 1989, pentru a fi informați cu privire la dezbaterile parlamentare, pentru a putea contacta partenerul de afaceri pe care îl doriți, pentru efectuarea formalităților de publicitate prevăzute de lege, Regia Autonomă „Monitorul Oficial”, prin Serviciul relații cu publicul și agenții economici, București, invită societățile comerciale, întreprinzătorii particulari din țară și din străinătate, precum și pe toți cei interesați, să se adreseze în acest scop zilnic între orele 8,00—13,00 la telefon 6.11.77.02 sau direct la sediul acestuia din str. Blanduziei nr. 1, sector 2.

Aducem, pe această cale, la cunoștință că, începând cu data de 1 ianuarie 1994, prețurile practicate de regie pentru publicațiile sale, la care puteți face abonamente la oficiile poștale, sunt următoarele:

	lei/trimestru
● MONITORUL OFICIAL, Partea I, română	12.600
● MONITORUL OFICIAL, Partea I, maghiară (ROMÂNIA HÍVATALOS KOZLÖNYE)	27.600
● MONITORUL OFICIAL, Partea a II-a	51.840
● MONITORUL OFICIAL, Partea a III-a	9.600
● MONITORUL OFICIAL, Partea a IV-a	86.400
● COLECȚIA LEGISLAȚIA ROMÂNIEI	6.000
● COLECȚIA DE HOTĂRĂRI ALE GUVERNULUI ȘI ALTE ACTE NORMATIVE	13.500

Tarifelor aplicate pentru publicațiile prevăzute de lege a fi inserate în „Monitorul Oficial”, de la data de 1 ianuarie 1994, sunt următoarele:

	lei
1. MONITORUL OFICIAL, Partea a III-a	
— pierderi de acte, de sigilii, ștampile, schimbări de nume, citații emise de instanțele judecătorești și notariatele de stat	per anunț 5.000
— acte procedurale ale instanțelor judecătorești a căror publicare este prevăzută de lege	per anunț 7.000
— extras-cerere pentru dobândirea sau renunțarea la cetățenia română	per anunț 12.000
— concursuri de ocupare de posturi didactice în învățământul superior	per cuvânt 100
— anunț privind examenul de capacitate pentru magistrați	per cuvânt 100
2. MONITORUL OFICIAL, Partea a IV-a	
— publicarea sentințelor judecătorești privind înființarea societăților comerciale	per anunț 55.000
— bilanțuri și conturi de profit și pierderi	per anunț 20.000
— modificări de capital social	per anunț 4.000
— lista activelor scoase la licitație sau a societăților comerciale propuse pentru privatizare	per poziție 10.000
— acte adiționale, precum și alte publicații ale agenților economici, sub formă de text, a căror publicare este prevăzută de lege	per pagină manuscris 26.000
— publicații cu prezentare tabelară	per rând coloană 1.300
— anunț pentru licitație în vederea acordării unei concesiuni aprobate de Guvern	per anunț 9.000

Plata publicațiilor cuprinse în Partea a III-a și Partea a IV-a se va face prin mandat poștal pe adresa: Regia Autonomă „Monitorul Oficial”, calea 13 Septembrie — Palatul Parlamentului, sector 5, București, cont de decontare 30.98.12.301 B.C.R.—S.M.B. sau cu dispoziție de plată.

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR

Regia Autonomă „Monitorul Oficial” București, calea 13 Septembrie — Palatul Parlamentului, sector 5, cont 30.98.12.301 B.C.R.—S.M.B.
Adresa pentru publicitate: Serviciul relații cu publicul și agenții economici, București, str. Blanduziei nr. 1, sector 2, telefon 6.11.77.02.
Tiparul: Tipografia „Monitorul Oficial” București, str. Blanduziei nr. 16, sector 1, telefon 6.56.55.58.